

Pengyér

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — 8— K
Egy óra — — — 270 k
Egyes szám ára 10 fillér.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — 8— K
Egy óra — — — 270 k
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünneppapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 14. szám.

Csütörtök, január 18.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távlati jelentésel. —

Galac ostroma.

Oláhországi győzelmes harcaink. — Az oroszok dunai frontjának veszedelme. — Hét angol és francia gőzös elsüllyesztése.

Egy angol kórházvonat katasztrófája Franciaországban.

Oláhországi győzelmes harcaink.

Budapest, jan. 18. Szófiából sürgönyzik:

A romániai harctéren a központiak első rohamának energiája mit sem csökkent s csapataink a Szereth-vonal elérése után is szakadatlanul erős nyomást gyakorolnak a keleti front déli szárnyára. Ha az oroszok Focsanitól északra nem fejtenének ki olyan erős ellentállást a Szerethért, ma már Moldova egész déli része tiszta lenne az ellenségtől.

Tüzérségünk nagy sikerrel lövi a Galacból alágazó vasutvonalakat, amelyek közül kettő teljesen meg van bénítva és az ellenségnek csakis a Galacból Berladba vivő vonal áll rendelkezésére, bár egyes pontokon azt is elérik lövedékeink.

Hasonlóképpen tűz alatt állanak Galac összes erődítései.

A Szereth és a Brates-tó között a szövetségesek kedvező helyzete az oroszok legszélső bal szárnyával szemben rendkívül fontos, mert a mostani front és a besszarábiai határ között itten leg-rövidebb a távolság.

Az oroszok képtelenek a rendelkezésükre álló rövid idő alatt a Szereth mentén szilárd védelmi vonalat alkotni. Az orosz főparancsnokság előre látja vereségének következményeit és rendkívüli új rendszabályokat alkalmazott, hogy a Szerethnél küzdő oroszok katasztrófáját elhárítsa. Az orosz főparancsnokság most ismét a román sereg maradványaira támaszkodik, bár a románokat még nem szervezhették újra.

Az oroszok dunai frontjának veszedelme.

Budapest, jan. 18. Genfből sürgönyzik:

A párisi lapok előkészítik a közvéleményt Galac közeli elestére.

A Journal szerint az oroszok dunai frontja veszedelemben van. Vadeni birtoklása Galac kulcsának birtoklását jelenti.

Budapest, január 18. A Lokal-anzeigernek jelentik Stockholmból.

Miután az ellenséges tüzérség Galac vízműveit fenyegeti, a vízművek működését beszüntették. A menekülők végelethetetlen áradata özönlik az utakon. Naponkint huszezerre becsülik a menekülők számát.

Hét angol és francia gőzös elsüllyesztése.

Budapest, jan. 18. Londonból sürgönyzik: A tengernagyi hivatal közli:

A Huson-Maru japán gőzös Pernambucco magasságába érkezett s magával hozta a következő angol és francia elsüllyesztett gőzösök legénységét, a melyeknek megérkezése már régen esedékes volt. **Dramatist, Radnorshire, Munich, Georgia, Voitaire, Nantes és Amiens gőzösök, a melyeket ellenséges buvárhajók elsüllyesztettek. Hiányzik még a St. Teodora és Yasowdate gőzös.**

Egy angol kórházvonat katasztrófája Franciaországban.

Budapest, jan. 18. Genfből sürgönyzik:

Egy angol kórházvonat összeült között egy személyvonattal. Le Havre a Páris között. A katasztrófát a hiányos világítás okozta. A szerencsétlenségnek nagyon sok áldozata van. A kórházvonat romjai alatt sok halott és sebesült fekszik. Az áldozatok legtöbbje angol tiszt és mérnök.

Az óriási szerencsétlenség híre Párisban nagy riadalmat okozott s nyomban segítő vonatokat küldtek ki a szerencsétlenség színhelyére.

Az angol mezőgazdák behívása katonai szolgálatra.

Budapest, jan. 18. Rotterdamból sürgönyzik:

Az angol hadügyi hivataltól vett közlés szerint, beállott a szükségessége annak, hogy a mezőgazdasággal foglalkozó férfiak felét katonai szolgálatra behívják.

A Daily Chronicle ezért hevesen támadja a hadvezetőséget s tiltakozik az országnak a munkáskezekről való ily nagymérvű megfosztása ellen.

Az amerikai külügyi államtitkár lemondása.

Budapest, jan. 18. Stockholmból sürgönyzik:

Idékezett hírek megerősítik a szentpétervári jelentéseket, hogy Lansing amerikai külügyi államtitkár egészségi okokból lemond. Uődjá valószínűleg Polk lesz.

Magyar, osztrák német tanácskozás a háborús gazdasági kérdésekről.

Budapest, jan. 18. Berlinből sürgönyzik:

Tisza István gróf miniszterelnök, Ghillányi Imre báró földmívelési miniszterrel és Kurthy Lajos báróval, továbbá Ciam-Martinic osztrák miniszterelnök és Höfer Antal osztrák élelmezési főnök Berlinbe érkeztek. Ott időzésük célja a függő háborús gazdasági kérdések megvitatása.

Szaszanov londoni nagykövet.

Budapest, jan. 18. A Reutter-ügynökség jelenti Szentpétervárról:

Hir szerint Szaszanovot londoni nagykövetté nevezték ki.

A román király a kamarához.

Budapest, jan. 18. Stockholmból sürgönyzik:

A román király fogadta a feliratot átnyújtó román kamara tagjait s a következőket mondotta nekik:

— Miként a szerencsés napokban, úgy a mostani szomorú időkben is hazafias érzellemmel tölt el az a tudat, hogy a román nép együtt érez királyával, megszilárdítja a kapcsolatot a nép és a dinasztia között. Mélyen meg vagyok győződve a végleges győzelemről s el vagyok tökévelve, hogy folytatni fogom a küzdelmet a diadalig.

A kiegyezés.

Budapest, jan. 18. Bécsből sürgönyzik: A Frendenblatt jelenti:

A kiegyezés dolgában Budapestén folytatott gazdasági tárgyalásoknál a differenciák egyrésze már megszűnt s a tárgyalásokat legközelebb folytatják. Remélhető, mondja a lap, hogy a többi eldöntetlen pontra nézve is megtörténik a megegyezés.

Holnap jelennek meg a koronázási kitüntetések.

Budapest, jan. 18. Mint felhivatalosan jelentik, a hivatalos lap holnapi száma közli a koronázási kitüntetések és rangemeléseket.

Kihallgatások a királynál.

Budapest, jan. 18. Bécsből sürgönyzik:

A király, mielőtt Bécsből elutazott volna, kihallgatáson fogadta Wekerle Sándort és Zichy János grófot.

Muzslay Gyula lemondott mandátumáról.

Budapest, jan. 18. Mint az Esti Ujság jelenti, Muzslay Gyula képviselő lemondott mandátumáról.

uar 17.

R.

andó

re.

elnök.

szabályaink lett letenni

zenvedő.

Összeg

K	f
---	---

01494 44

32801 20

34295 64

Követel.

Összeg

K	f
---	---

1159 20

1159 20

tán s. k.

rigazgató.

rtón s. k.

k találtak.

biz. tag.

Fer. Pál.

Felhívás előfizetésre.

Az új esztendő beköszöntével a Délvidék legrégebbi magyar lapja: a

Torontál

negyvenhatodik évfolyamát kezdte meg.

Ez a közel félszázados múlt a lap erejét, olvasóközönségének szeretetét és bizalmát tanúsítja, amellyel félszázadon át változatlan ragaszkodással támogatta lapunkat.

E hosszú idő alatt lapunk előfizetési ára a folyton emelkedő üzemi és anyagi kiadásokkal szemben is változatlan maradt.

Az utóbbi években az üzemi anyagok óriási mértékben való emelkedése arra kényszerít bennünket, hogy lapunk előfizetési árát mérsékelten feleljük.

Lapunk ezzel szemben, úgy mint azt a háború során, annak minden nehézségei mellett is, gyors hírszolgálatunkkal bizonyítottuk, eddigi hagyományaink keretében a jövőben még fokozottabb mértékben fog gyors, pontos és hű hírszolgálatot nyújtani a közönségnek.

Előfizetési díj:

Egész évre . . .	32 kor.
Félévre	16 kor.
Negyedévre . . .	8 kor.
Egy hónapra . . .	2 kor. 70 fillér.

A „Torontál”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A végösszeg.

— január 18.

Számszerint az ötödik hadikölcsön végleges eredményét még nem ismerjük, de a pénzügyminiszteriumhoz eddig küldött jelentések szerint a jegyzések a 2330 millió koronát meghaladják. Tehát az ötödik állami kibocsátásról már most is bizonyos annyi, hogy aláírásai az összes eddigi hadikölcsönöket meghaladják.

A megkönnyebbülés és a büszkeség érzése tölt el bennünket ennek a fényes eredménynek láttára. A megkönnyebbülést annak a biztonsa váltja ki belőlünk, hogy a ránk kényszerített védelmi háború céljait nem veszélyeztetni anyagi akadály. Dicsőséges hadseregünk kipróbált fegyveres hatalma szabadon érvényesülhet továbbra is: az áldozatkész nemzet mindent megad számára, ami csodálatos energiájának teljes kibontakozását lehetővé teheti. Haladhat tovább diadalmas útján és szünetes győzelmeinek újabb láncolatával megteremtheti a nemzetnek jövőjéért békés fejlődéséhez és nagyságához a rendületlen alapot.

És éppen ily jogosan tör föl belőlünk a büszkeség érzése is. Csak aki úgy ismeri a mi nehéz közgazdasági viszonyainkat, mint jómagunk, tudja csak ésszel felérni, hogy ez az újabb eredmény a magyar nemzet akaraterejét micsoda bámulatos méretekben tárja föl s hogy ennek az akaraterevnek a szívósságából mi minden ígérekzik számunkra a jövőben. Olyan nemzet előtt, mely életének legnagyobb válságában a harctéren éppúgy, mint a polgári feladatok teljesítésében ennyire lenyűgöző erő kifejtésre képes, az ilyen nemzet előtt nincsen lehetetlen s magában hordja arról a kezeséget, hogy jogos nemzeti törekvései és vágyai megvalósulását senki és semmi föl nem tartóztathatja.

Hogy győzelmi elszántságunknak ez újabb és minden előzőnél hatalmasabb megnyilvánulásához mit szólnak ellenségeink, ám lássák! Egy bizonyos, nem áltathatják többé magukat azzal a hazugsággal, hogy békeajánlatukat a gyengeség tudata vetette föl. Az ötödik hadikölcsön kifejezésre jutó bámulatos próba csak úgy duzzad az erőből, s ezt épp oly kérelhetlenül fogják érezni ezentúl is, mintahogy eddig érezték.

HIREK.

Világítási nehézségek.

A nagybecskereki villammű is panaszkodik.

Nagybecskerek, jan. 18.

A világítás korlátozásának elrendelése országsszerte általános panaszt váltott ki.

Panaszkodik a közönség, panaszkodnak a városok, a gáz- és villamvilágítási üzemek mindenfelé s csak legutóbb mutatta ki a székesfővárosi gázgyár igazgatója is, hogy a világítás korlátozásával elérni vélt szénmegtakarítás sokkal kevesebb, mint az a kár, amit a közbiztonságban, közrendben s maguknak a világítási üzemeknek okoz.

Különösen súlyos helyzetbe hozza ez a rendelkezés a vidéki városok világítási üzemait s a panaszkodók között nálunk is jelentkezik maga a városi villammű.

A villammű vezetősége előadja, hogy a téli hónapokban ugyanis 5 órától 7-ig van a legnagyobb fogyasztás s ezért a villammű a legnagyobb erőfeszítéssel áll a fogyasztók részére, úgy, hogy a fent jelzett időben minden egyes lámpa, amit hatósági intézkedés folytán ki kellett kapcsolni, csak veszteséget okoz a városnak, de említésre méltó megtakarítást annyira nem, hogy azt még százalékban is csak törtszámmal lehetne megemlíteni.

A villammű vezetősége szerint a kormányrendelet csak a pazarul megvilágított kirakatokat és reklámvilágítás korlátozását tüzte ki célul, már pedig a nagybecskereki kirakatok világítását igazán nem lehet azzal vádolni, hogy az fölöslegesen volt eddig is világítva. A kereskedők Becskereken sohasem pazaroltak a világítás terén s kirakataikban igazán egy felesleges lámpa sem égett.

A világítás korlátozásának ott volna érteke, ha általa egy gépegységet, esetleg egy gőzkazánt lehetne üzemben kívül helyezni, de ebből csak némi megtakarítás állana elő, mint azt a fővárosi üzemvezetői is hangoztatják, — de haszon nem.

Vagyis 5—7-ig az esteli téli üzem a fenn tartója a vidéki telepeknek, mert későbbben alig 50—60% terheléssel futnak a gépek, 9—10 óra után pedig terhelés nélkül, ha most még a nyári időszámítást ismét kötelezővé teszik, nem hagy kétséget, hogy sok vidéki telep tönkre fog menni.

A városi villammű vezetője szakszerűen már intézkedett a szénmegtakarítás érdekében akkor, amidőn a nappali üzemet beszüntette, ami napi 25 mm. szénmegtakarítást jelent, és az utcai 1000 drb izzólámpa fogyasztását 40—50 %-al redukálta.

A villammű napi szénszükséglete nyáron 70 métermáza, télen 95—100 mm. s ez nem igen fog csökkenni a világítás mai korlátozásával, ellenben a fogyasztás túlzott csökkentése tetemes kárt fog okozni a villaműnek, amit anyagiakban megint a város polgársága fog megérezni.

Ilyenformán a kormányrendelet végrehajtásának tülzása vitelétől a város közönsége érdekében is el kellene tekinteni.

— **Hivatalos jelentések január hó 17-ikéről.**
A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harctéri eseményekről:

Hőferi jelentései:

Keleti harctér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: Vadeninél előretolt Ozman biztosító csapatokat tulnyomó ellenséges erők elől a főbiztosító vonalra vették vissza. Az ellenség egy támadását Vadenitől nyugatra mintegy két kilométernyire levő állásai ellen zárótüzünkkel megállítottuk.

József főherceg vezérezredes hadsereg-arcvonala: A Casinu- és a Susita-völgy között az oroszok és románok nagyeroekkel támadásba mentek át. Az ellenségnek sikerült az egyik magaslaton lábát megvetnie.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harc- vonala: A cs. és kir. csapatoknál nem volt semmi esemény.

Olasz harctér:

A Karszt-fensíkon és a Vipbach-völgyben a tüzérségi tevékenység ismét feleledt.

Délkeleti harctér:

A helyzet változatlan.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Az arcvonaltól több pontján a tüzérségi harc hevesége növekedett. Az Ypern-hajlásban egy ellenséges vállalkozást útegeink csirájában elfojtottak. Járóink sikeres vállalkozásukkal Lesarsnál, Guedecourt-nál és Perronetől nyugatra 27 foglyot és egy géppuskát szállítottak be. A trónörökös hadserege: A hannoveri gyalogosok és utászok a Combres-magaslaton véghezvitt hatásos robbantások után benyomultak az ellenséges állásokba, levették az árokvédőket és több fogolyval tértek vissza állásaikba.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadserege: A heves tüzérségi tüzet délután orosz támadások követték Smorgontól délre levő állásaink ellen, amelyeket visszavertünk. A keskeny harcvonalon a benyomult ellenséget, amelyeket visszavertünk, az állást teljes egészében tartjuk. Számátalan orosz halott borítja a támadás területét. Az új folyamán több ponton vonalaink ellen előrenyomuló felderítő osztagokat és portyázó különítményeket utasítottunk vissza.

József főherceg vezérezredes harc- vonala: A keleti Kárpátokban német vadászok támadó csoportjai az Aranyos-Besztercétől északra a Komanon több orosz és egy géppuskát hoztak be az ellenséges árkokból. A Casinu- és Susita-völgy között az oroszok és románok az utolsó harcokban elragadt magaslatti állások ellen nagy tömegekkel elkeseredetten folytatták támadásaikat. Az egyik kúpon sikerült lábukat megvetniök, valamennyi többi ponton nagy veszteségeik mellett véresen visszavertük őket.

Mackensen vezértábornagy hadsereg-arc- vonala: A Braila és Galac között elterülő mocsaras lapályon előretolt török őrségek Vadeninél tulnyomó ellenséges erők elől visszavonultak a biztosító vonalba. Laburtea ellen előrenyomuló orosz osztagokat tüzérségünk tüzzel megállásra kényszerítette.

Macedon arcvonala:

Különösebb esemény nem történt. Noha december havában a kedvezőtlen időjárási viszonyok a repülőtevékenységet lényegesen korlátozták repülőink és elhárító alakulásaink tetemes veszteségeket okoztak az ellenségnek. Mi 17 repülőgépet, míg ellenfeleink 66 repülőgépet veszítettek. Légi harcban elpusztítottunk 18-at, alulról lelőttünk 16-ot, kényszerleszállás folytán elvesztettek 2-öt, ezekből 22 gép bir- tokunkban van, míg vonalainkon tul 44 repülő- gép lezuhanását figyeltük meg. — Ludendorff.

— **Katonai kitüntetések.** A király K o o s Kálmán 5. honvédegyalozezredbeli őrnagynak az ellenség előtt teljesített vitéz és eredmény- teljes magatartása elismerésül a hadidiszit- ményes 3. osztályú vaskorona-rendet adomá- nyozta.

A hadsereg főparancsnokság Mészáros Ke- resztély és Kovács Ferenc tizedesnek, Szé- nássy István őrvezetőnek és Kormányos Jó- zsef honvédnek az 5. honvédegyalozezredben, a 2. oszt. ezüst vitézségi érmet adományozta.

— **A megyés püspök újvi szöze.** Glatt- felder Gyula dr. esanádi megyéspüspök ezidei első körlevelében lelkes hangú újvi szö- zatot intéz papjainhoz és híveihez. Többek kö- zött így ír a főpásztor: „Immár nyilvánvaló, hogy az ellenség a felajánlott békejobbót nem fogadja el s így tovább folyik a háború. A mi katonáink hiába vágyakoznak haza, mi pedig egyelőre hiába epedünk utánuk. Viseljük tehát az új esztendőben a háború keresztjét, melyet a jó Isten a vállainkra tett s azt a sok szen- vendést, mely a háborúval jár . . . Kétségte- lenül gonosz fegyver az ellenség kezében a remény, hogy fogytán van a mi kenyerünk és hogy ez kényszerít minket megadásra. Amde ha kisebb is lett a karéj, mely nap-nap után az ország kenyeréből jut, Isten jóvoltából még mindig elég arra, hogy a haza tűrő-szenvedő és küzdő katonái bőséggel jóllakjanak és nekünk is elegendőképpen jusson”. Végül a pü- spök arra buzdítja papjait, hogy főként az iskolai hitoktatást végezzék nagy szeretettel és kitartással, mert az apák esztendőik sora óta távol vannak a családi tűzhelytől és nincs, aki erős kézzel fékentartsa a serdülő gyermekeket. Ezután közli a tábori püspök felhívását a ka- tonák lelki gondozására vonatkozólag, beszé-

mol a katonák karácsonyára történt iskolai gyűjtés eredményéről, melynek végösszege 6117 korona 10 fillér és végül kegyeletes szavakkal emlékszik meg Kristóf Gyula temesvárgyárvárosi s. lelkész haláláról.

— **Köszönet.** A Szociális-Misszó-egyesület gyermeknépkönyvháza részére küldött egy társaság a torontáli kaszinóból 50 koronát, Kónya Ferenc 22 zsák burgonyát. Amely nagylelkű adományokért ez uton mond hálás köszönetet az egyesület elnöksége

— **Tűz.** Tegnap este 9 óra tájban Gruin Mánya vásártéri házában az udvarán kigyuladt egy kazal szalma és leégett. A tűz a házbeli gondatlanságból keletkezett, mert egy kosárban paraszat tettek a szalmakazal mellé s így gyuladt meg a szalma. A tűzoltóság gyorsan kivonult a tűzhöz és sikerült a tüzet eloltania s a házat is megmenteni a tüztől.

— **Óvatosság a szétvágott és összeillesztett bankjegyek elfogadásánál.** Az utóbbi időben több két darabból összeállított, a valódi bankjegynél 4-5 milliméterrel rövidebb bankjegyek kerültek forgalomba. A forgalomba hozott megcsontított bankjegyek összeillesztett darabjainak vizsgálata alkalmával kitűnt, hogy a csontítás bűnös szándékkal oly célból történt, hogy 20-30 darab kifogástalan bankjegyből egy darabbal több állíttassék elő. A kereskedelmi miniszter figyelmeztette a postahivatalokat, hogy a két vagy több darabból összeillesztett bankjegyeket, ha azokból bármi csekély rész hiányzik s a kifogástalan bankjegyeknél valamivel rövidebbek, el ne fogadják, mert az Osztrák-Magyar Bank az ilyen megcsontított bankjegyeket csak a hiányzó résznek megfelelő százalék levonásával váltja be.

— **Kérelem a közönséghez.** A nagybecskereki vöröskereszt vasuti nyugvó állomásának vezetője kéri a közönséget, hogy a nagybecskereki vöröskereszt-egylet vasuti állománán átvonuló beteg és sebesült katonák részére cigarettát adományozni sziveskedjenek. Az adományok Bakalovich Platóhoz, a nyugvó állomás gondnokához (Megyeház) küldendők.

— **Királyi üdvözet a magyarságnak.** A felséges királyi pár tudvalevőleg sajátkezü üdvözlőirattal kedveskedik a magyarságnak a koronázás alkalmával. A honv. miniszterium Hadsegélyző Hivatala levelezőlapokon hozta forgalomba a királyi pár irásának facsimiléjét. E levelezőlapok a koronázás napjának dátumától bélyegeztetnek. Vidékre készségesen eljuttatja a hivatal a levelezőlapok egy-egy példányát mindenkinek, aki az elesett hősök özvegyei és árvái alapja javára legalább egy koronát küld be a hivatal főpénztárának (képviselőház) az utalványszelvényen K. Ú. (királyi üdvözet) jelzéssel és pontos címmel. Budapesten a hivatal városzerte árusítja a levelezőlapokat.

— **Királyunk imaja gyűrűk.** Az Országos Hadsegélyző Bizottság igen izléses gyűrűket hozott forgalomba felejthetetlen emlékü jó királyunk „A király imádkozik” című közismert képeinek dombornyomásával. A gyűrűk, amelyek ezüsthöz készülnek és 2 koronáért rendelhetők meg a fent nevezett bizottságnál (V. Képviselőház) már eddig is tetemes összeggel gyarapították hadban elesett derék katonáink özvegyeinek és árváinak segélyalapját. A bizottság bizton reméli, hogy most, amidőn nemes királyunk eltávozott az élők sorából nagyközönségünk még melegebben karolja fel e vállalkozást, amivel nemcsak a nemes célnak áldoz, de szép emléket szerez meg magának a fenségt király aremésában is.

— **Hangszereket a katonáknak!** A Hadsegélyező Hivatal kéri az áldozatkész hazafias magyar társadalmat, hogy legyen segítségére a harctéri hősöknek gondúzó hangszerekkel való ellátásában. A különböző frontok katonáinak egyre sürűbben megnyilatkozó szükséglete az, hogy a véres harcok pihenőin a zene hullámaiban mintegy lelki fürdőhöz jussanak, érzéseiket kifejezhessék és harci kedvüket fokozhassák. Szájharmonikák, húzós harmonikák, okarinák, hegedűk, réz- és fafuvolák, klarinétok, tárogatók, eiterák, grammofonok kellenének minél nagyobb számban. Aki csak teheti, küldjön egyet-mást a Hadsegélyző Hivatal átvételi különtményének (IV. Váci-utca 38), amely a hangszereket készséggel szállítja az összes frontokra.

— **Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!** Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

— **Eltűntek kutatása az ellenséges fogolytáborokban.** A „Katona-Nyomozó Jegyzék”, mely a Magyar Vörös-Kereszt Egylet budapesti Tudósító Irodája vezetőinek: Balháy Lajos gróf és Hadik-Barkóczy Endre gróf kiadásában jelenik meg, már eddigi kutatásai során is jelentős eredményeket ért el. Sok olyan eltűnt katona sorsára derített világosságot, akinek személyét illetőleg a hivatalos nyomozás holt pontra jutott. A szerkesztőségnek legújabbán sikerült biztosítania a wieni Gemeinsames Zentralnachweisebureau utján, hogy a Katona-Nyomozó Jegyzék minden száma az ellenséges fogolytáborokba is eljusson s ezzel újabb lehetőséget nyitott arra, hogy kutatásai még több esetben és még eredményesebbek legyenek. A Katona-Nyomozó Jegyzéket B. Virágh Géza szerkeszti. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Váci-u. 38., I. em., ahol a Katona-Nyomozó Jegyzék közlési feltételei és minden egyéb felvilágosítás megtudható.

— **Mindent a hadseregnek!** A m. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala kéri az áldozatkész magyar társadalmat, hogy a számára használhatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gyapju és vászonrongyokat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különtményéhez (IV. Váci-utca 38. sz.) a harctéren való felhasználás végett. A „Szeretetadomány” jelzésű csomagok ingyen szállíthatnak.

— **Könyveket a harctérre!** Küldjünk könyveket és folyóiratokat a harctérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontál-megyei Közművelődési Egyesület készséggel továbbítja.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 8 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Irodalom.

— **A Politikai hetiszemle** legújabb száma a következő tartalommal jelent meg: A római tanácskozás és a semleges hatalmak. Irta: Székely Sámuel. — Külügyminiszterünk jegyzéke a semleges államokhoz. — A politikai helyzet. — A háború. Irta: sz. s. — Közgazdaság: Valutapolitikai intézkedések. Irta: (A). — Társadalom: A királyi kegyelem. Irta: Ors. — A hétről: A hősök emléke. Az orosz kormányválság. Madarász Viktor halála. — Közgazdasági közlemények. — Hirdetések.

— **Kis trónörökösünk** szereplése a koronázáson mindenütt nagy érdeklődést és szeretetet keltett s természetesen a gyermekszobákban mutatkozik ez az érdeklődés legjobban. Ezért mindenütt nagy örömmel fogják fogadni a Jó Pajtás legújabb, január 14-iki számát, amely képeket hoz bájos kis trónörökösünk szerepléséről a koronázáson s ezenkívül más koronázási képeket is ad. Benedek Elek képes lapja e számába Feleki Sándor írt verset, Zsoldos László elbeszélést, Szemere György és Benedek Elek regényét, a Kis Krónika aktuális érdekességeket mond el. Kosztolányi Dezső egy bájos Lafontaine-mesét közöl pompás magyar versekben, Haranghy Jenő és Bicsó Ilona szép képeket rajzoltak. Érdekes ismeretterjesztő cikk, tarka mese, a rejtvényes, szerkesztői üzenetek teszik teljessé a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 3 korona, fél évre 6 korona, egész évre 12 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala, Budapest, IV. Egyetem-utca 4.

Kisasszonyt

keresünk egész napi foglalkoztatásra, aki a kereskedelmi érettséget — segít végezte. —

Torontáli Agrárbank Részvénytársaság.

Kereskedelmi utazók mintaböröndjeinek podgyászviteldij kedvezménye megszűnik.

A m. kir. Államvasutak Igazgatóságától vett értesítés szerint a m. kir. Államvasutak vonalain a korábbi hirdetés szerint az 1917. évi február hó 1-ével felemelt díjakkal érvényben levő új személy- és podgyászdíjzabással a mintaböröndökre engedélyezett kedvezményes díjak hatályon kívül helyeztetnek s az említett nap-tól fogva a mintaböröndök csakis a rendes podgyász szállítási díjak fizetése mellett lesznek szállíthatók.

Budapest, 1916. december hó 9-én.

A kereskedelmi főosztály:
Darvay udvari tanácsos, igazgató.

Kezdő Irodistanó

azonnali belépésre kerestetik.

Cim a kladóban.

Ház eladó

HAGYBECSKEREKEN, ötszobás urilakással.

Ugyanott eladók képek, könyvek, képes folyóiratok is. — Közelebbit a kiadóhivatalban.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti-fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügyvédek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fhg.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Martinov Szvetozár Szerb egyház palota.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Meznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogeria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Meznik B. Övegye, Hunyadi-utca.
Schwáb Albert Hunyadi-utca.

Fényképés:

Kremser István, Gizella-part.
Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hidon túl, Ambrózy
szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

**Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).**

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

**Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-
udvar.**

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruháza:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.